Dosar nr. 4r-3816/2024 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23100565-02-4r-09092024 judecător Denis Guzun

D E C I Z I E
în numele Legii

10 martie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Preşedintele completului, judecător Oxana Robu
Judecătorii Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, în cauza contravenţională iniţiată în privinţa lui Condrea Mihail în comiterea faptei contravenţionale prevăzute de art.318 alin.(1) Cod contravenţional,-

Procedura de notificare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin hotărîrea Judecătoriei Rezina cu nr. 2p/o-138/2014 din 11.12.2014 s-a dispus încasarea de la Codrean Mihail în beneficiul ÎCS ”Easy Credit” SRL datoria în sumă de 4 910 lei. Documentul executoriu a fost remis spre executare silită, fiind pornită procedura de executare de către executorul judecătoresc Stoian Grigore.

La data de 26.06.2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a întocmit în privința debitorului Condrea Mihail proces-verbal cu privire la contravenție nr. 176-900/15 pe faptul comiterii contravenției prevăzute la art. 318 alin.(1) Cod contravențional, remis spre examinare în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani).

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, s-a încetat procedura contravenţională în privinţa lui Condrea Mihail pe învinuirea în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 318 alin. (1) din Codul contravenţional, pe temeiurile prevăzute la art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional.

La data de 26.08.2024, în termenul legal de contestare, hotărârea nominalizată a fost atacată cu recurs de către executorul judecătoresc Stoian Grigore prin care

solicită admiterea recursului, casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, cu adoptarea unei noi soluţii în vederea sancţionării pe semnnele comiterii contravenţiei art. 318 alin. (1) Cod Contravențioanal.

În susținerea recursului se invocă că instanţa de judecată prin hotărîrea emisă se contrazice cu circumstanţele'cauzei, or pe de o parte se invocă că procesul-verbal cu privire la constatarea contravenţie este întocmit legal, iar pe de altă parte executorul judecătoresc nu ar fi dovedit intenţia direct a făptuitorului, sau atît în conţinutul procesului-verbal precum şi a înscrisurilor anexate la demers, se dovedeşte intenţia directă a debitorului de a nu executa doc/ex.

Astfel, instanţa de judecată a constatat că la materialele cauzei contravenţionale nu au fost anexate suficiente probe ce ar demonstra faptul că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile, insă care urma să le întreprindă nu a menţionat, or instanţa pe deoparte cunoşte şi alte modalităţi decît sunt indicate în legislaţie care urma să motiveze cele indicate, iar pe dealtă parte instanţa a încetat procesul pe principiul internei convingeri, care nici nu a luat în calcul termenul acordat prin citaţia înaintată. Mai mult, la emiterea acestei hotărîri instanţa nici nu a reţinut indiferenţa debitorului de a se prezenta în şedinţa de judecată în vederea expunerii poziţiei sale şi de a prezenta careva contrargumente asupăra celor invocate de către executorul judecătoresc. Prin aceste motivaţii, însăşi instanţa se contrazice cu propriile calificări prin care a indicat că a citat debitorul şi a solicitat de a se prezenta la şedinţele de judecată, ultimul nu s-a prezenta sau această situaţie nu spune alt ceva decît ignorarea şi executarea cerinţilor legale în vederea onorării obligaţiilor, mai mult aceste nu sunt nişte drepturi a debitorului dar obligaţii, iar în cazul în care sunt ignorate urmează să apară răspunderea.

Totodată din circumstanţele menţionate, instanţa de judecată eronat a conchis că nu a fost comisă fapta contravenţională, or nu s-a confirmat prin probe că făptuitorul nu execută intenţionat sau se eschivează de la executarea hotărîrii instanţei, facînd trimitere la art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei**.** Or cu această soluţie şi motivaţie nu putem fi deacord, în speţă instanţei i-au fost administrate un şir de probe, prin care o asemenea abordare şi motivare formală nu poate fi reţinută, necătînd la făptui că vinovăţia făptuitorului a fost demonstrate pe deplin în coraport cu înscrisurile prezentate, sau instanţa nu a găsit un alt motiv prin care să-şi argumenteze poziţia. Mai mult, potrivit Deciziei nr.4r-2216/21 din 08.11.2021 emisă de Colegiul Penal al Curţii de Apel Chisinău. instanţa ierarhic superioară a dat aprecierile corespunzătoarea prin care a dispus în acea cauză anularea hotărîrii instan*ţei* de fond. Aceasta servind un precedent pentru recursul dat în care la fel cauza contravenţională a fost examinată superficial, iar soluţia adoptată este una pripită.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un*

complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.*

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că, la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Instanța de recurs reține că executorul judecătoresc Grigore Stoian a primit spre executare documentul executoriu eliberat în baza hotărîrii emise de către Judecătoria Rezina cu nr. 2p/o- 138/2014 din 11.12.2014, prin care de la Codrean Mihail a fost încasat în beneficiul ÎCS ”Easy Credit” SRL suma de 4 910 lei.

Drept urmare, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 176-900/2015

din 26.06.2023, acţiunile lui Codrean Mihail au fost calificate în baza art. 318 alin. (1) Cod contravenţional.

Astfel, în corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede și o sancționează și determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

Conform prevederilor art. 425 Cod Contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită.

Astfel, Colegiul penal conchide că, la stabilirea existenţei sau inexistenţei faptei contravenţionale, instanţa de judecată reţine că, în sensul art. 318 alin. (1) din Codul contravenţional, *obiectul juridic nemijlocit* al contravenţiei vizate îl constituie relaţiile sociale referitoare la buna desfăşurare a activităţii de serviciu a organelor administraţiei publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar *obiectul juridic special* îl constituie relaţiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura, obiectivă a contravenţiei se realizează prin acţiune sau inacţiune. Acţiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacţiunea persoanei poate fi exprimată prin ne întreprinderea acţiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătoreşti, considerând că hotărârea nu este corectă, legală etc.

Latura subiectivă a contravenţiei imputate se realizează prin intenţie directă, astfel ca făptuitorul să conştientizeze că prin acţiunile sau inacţiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanţei de judecată şi doreşte acest rezultat. Motivele neexecutării intenţionate nu influenţează la încadrarea faptei.

Astfel, reișind din materialele cauzei, Colegiul stabilește lipsa la materialele cauzei a căruiva înscris care ar confirma posibilitatea reală a cet. Codrean Mihail de a executa hotărârea instanței de judecată, or, executorul judecătoresc Stoian Grigore în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a anexat nici o probă care ar confirma că făptuitoarea a avut careva bunuri, dar intenționat le-a înstrăinat sau are bunuri care îi aparțin, dar nu sunt înregistrate pe numele său, sau că aceasta ar activa în câmpul muncii și ar deține careva venituri, însă intenționat nu achită datoria, ceea ce ar demonstra posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împiedică executarea documentului executoriu.

La caz, instanța de recurs reține că potrivit circumstanțelor faptice, în situația în care la materialele cauzei contravenționale lipsește cu desăvârșire vreo probă precum că făptuitoarea dispune de careva bunuri sau venituri, însă în mod nejustificat refuză executarea hotărârii, fie se eschivează de la achitarea datoriei, fie nu îndeplinește cerințele executorului judecătoresc, prin urmare, în speță, nu se identifică elementul esențial – intenția de eschivare sau neexecutare a hotărârii instanței de judecată, fiind astfel niște împrejurări care impun încetarea procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

Respectiv, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui Codrean Mihail în comiterea prevederilor art. 318 alin.(1) Cod contravențional, sunt nefondate, or, la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care ar confirma posibilitatea reală a lui Codrean Mihail de a executa hotărârea instanţei de judecată.

Or, atât potrivit circumstanţelor faptice stabilite de către executorul judecătoresc Grigore Stoian în procesul-verbal cu privire la contravenţie, cât şi potrivit înscrisurilor anexate în scopul probării învinuirii, se poate deduce doar circumstanţa existenţei unei datorii, dar în nici un caz nu poate fi constatată intenţia eschivării sau neexecutării intenţionate, pentru dovedirea căreia, executorul judecătoresc urma în mod obligatoriu să prezinte probe relevante cu referire la posibilitatea debitorului de a achita datoria la care a fost obligat prin hotărârea instanţei de judecată.

Totodată, elocvente speţei prevederile art. 23 alin. (1) Cod de executare, potrivit cărora, în cazul în care acţiunile (inacţiunile) cu elemente ale contravenţiei ale

persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmeşte un proces- verbal cu privire la contravenţie, pe care îl înaintează spre examinare instanţei de judecată. În cazul în care aceste acţiuni conţin elemente ale infracţiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

Legat de acest aspect, aplicabile speţei sunt şi constatările făcute în Decizia Curţii Constituţionale privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) Cod penal (neexecutarea hotărârii instanţei de judecată), care în pct. 28 a menţionat că „practica judiciară demonstrează că, atunci când persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătoreşti, trebuie probată posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuţie".

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30*).

Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauze.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Prin urmare, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct.1), lit.c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore și menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, în cauza contravenţională iniţiată în privinţa lui Condrea Mihail în comiterea faptei contravenţionale prevăzute de art.318 alin.(1) Cod contravenţional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecătorii: Olga Cojocaru

Vladislav Schibin